

III

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

127. RU-PLENARFORSAMLING, 31.1.2018-1.2.2018

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Initiativ vedrørende bæredygtig udvikling af den blå økonomi i det vestlige Middelhavsområde

(2018/C 176/11)

Ordfører: Samuel Azzopardi (MT/EPP), medlem af kommunalbestyrelsen i Rabat Citta Victoria, Gozo

Basisdokument: Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Initiativ vedrørende bæredygtig udvikling af den blå økonomi i det vestlige Middelhavsområde

COM(2017) 183 final, SWD(2017) 130 final

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

1. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over meddelelsen og den ledsagende handlingsplan — Initiativ vedrørende bæredygtig udvikling af den blå økonomi i det vestlige Middelhavsområde, som blev vedtaget af Kommissionen den 19. april 2017;
2. støtter de foreslåede foranstaltninger, der skal sørge for et sikkert og rent havområde, bedre havforvaltning og have, som forvaltes på en bæredygtig måde;
3. minder om Middelhavsunionens ministererklæring om den blå økonomi, som udvalget støtter fuldt ud, og i forbindelse med hvilken de deltagende lande blev opfordret og opmuntret til at undersøge merværdien i og gennemførligheden af passende maritime strategier på subregionalt niveau og bygge videre på erfaringerne med 5+5-dialogen. I oktober 2016 opfordrede udenrigsministrene fra Algeriet, Frankrig, Italien, Libyen, Malta, Marokko, Mauretanien, Portugal, Spanien og Tunesien til, at der blev arbejdet videre med et initiativ vedrørende bæredygtig udvikling af den blå økonomi i samarbejde med Middelhavsunionens sekretariat ⁽¹⁾;
4. noterer sig, at man i forbindelse med initiativet erkender, at samarbejdet mellem landene på begge sider af Middelhavet stadig er begrænset, og fastholder, at der er plads til forbedringer;
5. anerkender, at det vestlige Middelhavsområde byder på betragtelige økonomiske muligheder og er kendt for sine aktive havne og mange turister som følge af sin rige kulturarv, der kan udnyttes yderligere på en bæredygtig måde;

⁽¹⁾ Middelhavsunionens ministererklæring om den blå økonomi.

6. konstaterer, at Middelhavet har en strategisk beliggenhed, da det geografisk er beliggende der, hvor tre vigtige kontinenter, nemlig Europa, Afrika og Asien, mødes. Middelhavet har altid været et knudepunkt for kultur og handel mellem nabolandene, men også med lande længere borte;
7. anerkender, at området er kendt for sin biodiversitet og mange beskyttede havområder;
8. minder bl.a. om sine tidligere udtalelser om Kommissionens meddelelse »På vej mod en integreret tilgang til havpolitikken«⁽²⁾, om »Maritim fysisk planlægning og integreret kystzoneforvaltning«⁽³⁾ samt om »Bedre beskyttelse af havmiljøet« og »En ny fase i EU's politik for blå vækst«⁽⁴⁾;
9. er bekymret over, at Middelhavsregionen er så stærkt påvirket af klimaforandringerne⁽⁵⁾;
10. erkender, at regionen også forbindes med høj ungdomsarbejdsløshed, politisk ustabilitet og alvorlige problemer med migration, hvilket påvirker perspektiverne for regionens økonomi i negativ retning;
11. påpeger, at selv om initiativet primært fokuserer på den vestlige del af Middelhavsområdet, hvilket udvalget støtter, udelukker det på ingen måde muligheden for at udvide dets potentiale og mål til andre dele af Middelhavsområdet;
12. bemærker, at selv om der er en reel politisk vilje til at løse udfordringerne på miljø-, fiskeri- og akvakulturområdet, er oplysningsniveauet, formidlingen og den tværsektorielle evidensbaserede politiske beslutningstagning ikke tilstrækkelig. Der er også fortsat en lang række mangler i gennemførelsen og håndhævelsen, navnlig på nationalt og lokalt plan⁽⁶⁾;
13. understreger, at regionen til stadighed er genstand for humanitære udfordringer som følge af tilstrømningen af irregulære migranter, der kommer fra Afrika og Mellemøsten og krydser Middelhavet for at nå frem til de sydeuropæiske lande, hvilket direkte påvirker de maritime grænseområder;
14. erkender, at også skibstrafikken i visse dele af området er en udfordring, som ikke kan ignoreres, da initiativet under hensyntagen til miljø- og biodiversitetskriterier, bekæmpelse af klimaændringer og bæredygtighed efterlyser mere økonomisk aktivitet, hvilket kan føre til øget skibsfart;
15. konstaterer, at det vestlige Middelhavsområde lider under høj ungdomsarbejdsløshed, og samtidig har mange industrisektorer vanskeligt ved at finde medarbejdere med de ønskede kvalifikationer og færdigheder;
16. glæder sig over Kommissionens henvisning til en bottom-up-tilgang, som er den bedst egnede til at fremme de lokale og regionale myndigheders deltagelse i de planlagte foranstaltninger i forbindelse med dette initiativ.

Mål 1 — Et sikrere havområde

17. Det Europæiske Regionsudvalg mener ikke, at den blå økonomi kan fungere hverken bæredygtigt eller effektivt, med mindre der er sikkerhedsforanstaltninger på plads i området, som håndhæves behørigt. Udvalget anbefaler derfor, at de regionale myndigheder på begge sider af Middelhavet bestræber sig på at samarbejde og gøre en reel indsats for at forbedre den nuværende situation;
18. er bekymret over, at »samarbejdet mellem kystvagterne på begge sider af det vestlige Middelhavsområde (...) fortsat [er] begrænset, og der (...) fortsat [er] behov for at forbedre den øjeblikkelige reaktion på maritime nødsituationer«⁽⁷⁾. Udvalget bifalder derfor de foranstaltninger, som har til hensigt at fremme samarbejdet mellem kystvagterne på begge sider af det vestlige Middelhavsområde, navnlig ved at forsøge at afhjælpe de eksisterende kompetencegab inden for sikkerheden til søs. Udvalget finder det anbefalelsesværdigt at udveksle viden og data, navnlig om skibstrafikken;

⁽²⁾ Ordfører: Michael Cohen, CdR 126/2010.

⁽³⁾ Ordfører: Paul O'Donoghue, CdR 3766/2013.

⁽⁴⁾ Ordfører: Hermann Kuhn, CdR 07256/2014, og ordfører: Christophe Clergeau, NAT-VI/019.

⁽⁵⁾ <http://www.cmcc.it/publications/regional-assessment-of-climate-change-in-the-mediterranean-climate-impact-assessments>

⁽⁶⁾ SWD(2017) 130 final.

⁽⁷⁾ SWD(2017) 130 final.

19. støtter de foranstaltninger, der skal opmuntre parterne til at intensivere deres bestræbelser på at forbedre deres eksisterende kapacitet til at bekæmpe havforurening i området og gribe ind over for ulovlige menneskelige aktiviteter såsom smugling af migranter og ulovligt fiskeri. RU er også enig i, at der bør udvikles værktøjer med henblik på at forbedre bekæmpelsen af havforurening. Udvalget er bekymret over, at lokale og regionale økonomier af økonomiske årsager måske ikke vil være i stand til at opbygge en passende kapacitet;

20. minder om de nylige konklusioner fra Rådet ⁽⁸⁾ vedrørende international havforvaltning, som udvalget støtter fuldt ud, og som slår til lyd for, at de forskellige regioner anvender mere ensartede strategier.

Mål 2 — En intelligent og modstandsdygtig blå økonomi

21. Det Europæiske Regionsudvalg er enig i, at en intelligent og modstandsdygtig blå økonomi kun kan opnås gennem anvendelse af konstant innovation og videndeling og fremme af en bæredygtig konkurrenceevne og bæredygtige økonomiske aktiviteter. Middelhavsområdet er især kendt for sin blomstrende havturismesektor, som har brug for støtte fra innovation og diversificeringsstrategier, idet der bør knyttes særlig opmærksomhed til den kulturelle og arkæologiske arv i kystområder, inde i landet og under vandet;

22. er enig i anbefalingen om at opfordre interessenter fra den sydlige del af Middelhavsområdet til at deltage i BLUEMED-initiativet, da udvalget **ser** BLUEMED-initiativet **som** et vigtigt værktøj, der i alt væsentligt fremmer samarbejde om forskning og innovation. Udvalget opfordrer til koordinering af havforskning og maritim forskning samt innovationsaktiviteter og til, at der skabes synergier mellem regionale, nationale og EU-investeringer, idet man sørger for at undgå overlappninger og reducere fragmenteringen;

23. støtter udviklingen af nye teknologier og biobaserede innovative industrier, navnlig hvis sådanne bestræbelser primært fokuserer på udvikling af bæredygtige produkter. Udvalget opmuntrer til udvikling af teknologier og skræddersyede løsninger til at modvirke klimaforandringerne. Det gælder ikke mindst inden for vedvarende havenergi og flydende vindmøller, som er særligt velegnede til Middelhavet;

24. støtter udviklingen af nationale og regionale maritime klynger, som kan danne en ideel platform for, at økonomien kan blomstre gennem udvikling af innovative løsninger. Udvalget mener, at klynger danner grobund for og fremmer samarbejde, videndeling og iværksætterkultur blandt små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder;

25. gentager ⁽⁹⁾ sin opfordring til etablering af et specifikt viden- og innovationsfællesskab for den blå økonomi som en yderligere foranstaltning til udvikling af kvalifikationer og overførsel af idéer fra havforskning til den private sektor. Også det virtuelle videncenter ⁽¹⁰⁾ kan i denne sammenhæng tilføre en merværdi, idet det som et videndelingsværktøj fremmer udviklingen af den blå økonomi og kan defineres som en »one-stop-shop/onlinewebportal, der gør det muligt at konsolidere og udveksle generel, teknisk og sektorspecifik information om marine og maritime spørgsmål i Middelhavsområdet»;

26. minder om forslaget i udvalgets udtalelse CdR 6622/2016 om at oprette regionale eller interregionale platforme for den blå økonomi. Udvalget understreger, at flere regioner i middelhavsområdet med fordel kunne komme i betragtning ved oprettelsen af sådanne platforme, som kunne udgøre en mekanisme til at samordne projekter, støtte deres gennemførelse og mobilisere lokale, nationale og europæiske finansielle værktøjer. De skulle styres af regionerne, og der bør være mulighed for at finansiere deres udvalgte projekter inden for rammerne af Juncker 2.0-planen;

27. opfordrer til, at tværregionale, nationale og overnationale projekter, der er i overensstemmelse med den strategiske ramme for initiativet og strategierne for intelligent specialisering, skal kunne finansieres ved fælles udnyttelse af regionale og nationale fonde samt EU-fonde under en forenklet ramme og tildeles EU-støtte uden at skulle deltage i nye projektindkaldelser;

28. understreger, at iværksætterkultur i den blå økonomi ikke udelukkende vedrører aktiviteter, der foregår på selve Middelhavet. Det er derfor vigtigt, at der lægges planer for en passende støtte til landbaserede virksomheder i den blå økonomi såsom fiskeforarbejdningsvirksomheder, skibsbygningsindustrien, onshore-vindkraft og solcelleanlæg;

⁽⁸⁾ Rådets konklusioner af 3. april 2017.

⁽⁹⁾ NAT-V-044.

⁽¹⁰⁾ <http://www.med-vkc.eu/2016/>

29. understreger, at de mangler, der findes med hensyn til uddannelse og færdigheder, bør afhjælpes hurtigst muligt. Økonomisk udvikling og uddannelse hænger uløseligt sammen, og derfor er partnerne nødt til at tage hensyn til begge disse socioøkonomiske aspekter for at sikre, at initiativet bliver en succes. Det har afgørende betydning at skabe øget bevidsthed om de maritime erhverv, hvis man skal gøre borgerne interesserede i at undersøge mulighederne på det maritime og marine område, så man kan få rettet op på det misforhold mellem efterspørgslen efter og udbuddet af arbejdskraft, der præger sektoren, og bidrage til at nedbringe ledigheden. I Middelhavsområdet, hvor ungdomsarbejdsløsheden er blandt Europas højeste, kan de maritime virksomheder i både nye og traditionelle sektorer paradoksalt nok ikke finde kvalificeret arbejdskraft;

30. bifalder de modeller, som støtter udviklingen og brugen af rene energikilder, herunder innovation af havenergi og bæredygtig energianvendelse til afsaltning af havvand baseret på en praksis, der minimerer indvirkningen på havbunden. Udvalget bakker op om forslagene til fremme af energieffektivitet og tilpasning til klimaforandringer i kystbyer, grøn shipping- og havinfrastruktur baseret på alternative brændstoffer og udvikling af nye turistprodukter og -tjenester samt udvikling af fælles tekniske standarder for bæredygtig marin akvakultur i de enkelte lande ⁽¹⁾. Det skal påpeges, at selv om disse tiltag grundlæggende er positive med hensyn til målsætninger og mål, bør der tages hensyn til kriseramte og små økonomier.

Mål 3 — Bedre havforvaltning

31. Det Europæiske Regionsudvalg anerkender, at kyst- og havområderne længe har været yderst konkurrencedygtige og alsidige, hvilket har afstedkommet en række udfordringer for så vidt angår arealfordeling og knappe ressourcer. De miljøproblemer, der som følge af øget pres på naturressourcerne dominerer vores samtid, skaber behov for øget viden. En integreret strategi for fremme af anvendelse af fælles ressourcer vil uden tvivl skabe nye muligheder;

32. tilskynder til at fremme udviklingsmodeller, der baserer sig på nedbringelse af emissioner, forbrug og energiomkostninger samt på større fleksibilitet og pålidelighed i energiforsyningen. Det er i denne forbindelse afgørende at udvikle energi fra biogene brændstoffer, organiske restprodukter og affald;

33. anerkender og erklærer sig helt og aldeles enig i betydningen af effektiv maritim fysisk planlægning, når det gælder menneskelige aktiviteter til havs, idet en sådan fører til en koordineret indsats og modvirker mulige konflikter mellem forskellige aktiviteter;

34. fremhæver og støtter de forskellige **foranstaltninger**, som understreger betydningen af videnskabelige havdata og viden om havet som en af grundpillerne i en modstandsdygtig og innovativ økonomi. Udvalget anerkender samtidig vigtigheden af at opdatere de eksisterende data om miljøproblemer og klimaforandringer og stille disse til rådighed for den internationale forskningsverden og de offentlige forvaltninger;

35. støtter fuldt ud de **foranstaltninger**, der skal beskytte havmiljøet og marine levesteder mod alle former for forurening, samtidig med at der proaktivt udpeges områder, der skal bevares, som f.eks. de beskyttede havområder. Oplysningskampagner er uden tvivl et skridt i den rigtige retning;

36. støtter samarbejde og koordinering på regionalt plan ved at gennemføre GFCM's (Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet) mellemlangsigtede strategi (2017-2020) hen imod bæredygtigt fiskeri i Middelhavet og Sortehavet. Dette vil også sikre, at den fælles fiskeripolitik gennemføres mere konsekvent på underområdeplan ^(1,2);

37. er helt og aldeles enig i den **foranstaltning**, der fremmer udviklingen af fiskeri og akvakultur af mindre omfang og udbredelse af bedste praksis med henblik på at styrke fiske- og akvakulturindustrien og samtidig sikre passende regional dataindsamling og videnskabelig evaluering i fuld overensstemmelse med international lovgivning.

⁽¹⁾ SWD(2017) 130 final.

⁽²⁾ SWD(2017) 130 final.

Forvaltning og gennemførelse

38. Det Europæiske Regionsudvalg støtter oprettelsen af WestMED-taskforcen i samarbejde med Middelhavsunionen, som vil være sammensat af nationale fokuspunkter fra landene og Kommissionen, og som sikrer, at de regionale og lokale myndigheder deltager;

39. anerkender tilstedeværelsen af forskellige finansieringskilder, navnlig EU-finansieringsprogrammer, som støtter forskellige initiativer, afhængig af arten af det indleverede projekt, dets omfang og prioriteter.

Afsluttende anbefalinger

40. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer til udveksling af bedste praksis, kapacitetsopbygning og grænseoverskridende samarbejde mellem lokale og regionale myndigheder fra alle sider af Middelhavet;

41. anbefaler alle parter at fremme udveksling af viden og politisk ekspertise mellem de lokale og regionale myndigheder, idet man fremmer flerniveaustyring ved forvaltningen af det vestlige Middelhavsområdes ressourcer og udfordringer;

42. anbefaler fremme af økonomisk bæredygtige projekter på lokalt og regionalt niveau og fremme af adgangen til kapital;

43. understreger, at det er nødvendigt at fremme uddannelses- og omskolingsprojekter og foranstaltninger rettet mod at mindske ungdomsarbejdsløsheden i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder, idet man fremmer arbejdsmobiliteten mellem den blå økonomis forskellige sektorer. Udvalget peger i den forbindelse på den rolle, de lokale og regionale myndigheder spiller i forbindelse med at foregribe kvalifikationsbehovet og matche kvalifikationer med behovene på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør være opmærksomme på denne rolle og give de lokale og regionale myndigheder tilstrækkelige ressourcer til at lette velkvalificerede unge arbejdstageres overgang fra uddannelse til job.

Bruxelles, den 31. januar 2018.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*
